

Státní vyznamenání pro docenta Smetanu

Dne 28. října převzal doc. Václav Smetana z Ortopedické kliniky UK 2. LF z rukou prezidenta republiky Václava Klause medaili II. stupně za zásluhy o stát v oblasti vědy, výchovy a školství.

Docent Václav Smetana je přední český lékař – ortoped, který si vedle úspěšného působení ve svém oboru získal uznání také jako organizátor sportu zdravotně postižených. Jako úspěšný handicapovaný sportovec se podílel na založení Mezinárodního paralympijského výboru a paralympijského hnutí. Je nositelem mnoha estetických ocenění. Ve 13 letech věku po úrazu na žhavé brigádě podstoupil amputaci levého bérce. I navzdory tomu dále sportoval a získal mimo jiné i řadu ocenění na světových sportovních hrách.

V letech 1990–1999 působil docent Smetana jako přednosta ortopedické kliniky dětí a dospělých UK 2. LF. Od roku 1999 působí na stejné klinice jako pracující emeritní přednosta.

Byl zakládajícím členem Svazu tělesně a zrakově postižených sportovců. Za zásluhy o rozvoj sportu invalidů byl v roce 1976 v Athénách zvolen za člena mezinárodní organizace pro rehabilitaci invalidů při UNESCO. Vedl řadu úspěšných sportovních výprav invalidů, včetně účasti na olympijských hrách. Za tuto činnost byl vyznamenán medailí prof. Jedličky a různými sportovními oceněními.

Odborně se zabývá především operačním léčením dětské mozkové obrny a jiných neurogeních ortopedických vad, osteosyntézou pomocí kovového materiálu s tvarovou pamětí ve spolupráci s AV ČR. Přesto, že v roce 1999 odešel do důchodu, dále se aktivně zajímá o dění na klinice a účastní se práce v oboru v celém rozsahu.

Osobně jsem se při našem povídání přesvědčil, že i přes všechny své úspěchy je to velice skromný, uctivý a pokorný člověk.

Kdy a kde jste se narodil?

Narodil jsem se 15. 11. 1934 v Praze.

Jste ženatý, máte děti?

Jsem ženatý – loni jsme oslavili zlatou svatbu. Má žena je také lékařkou a mám dva syny – prvnímu je 51 let a je inženýr v Kolíně, druhému pak 46 a je také lékařem.

Při své práci se lékař často setkává s lidmi, kterým úraz změnil celý život. Do určité míry s tím počítá, vyrovnává se s tím. Vy jste to zažil na vlastní kůži i

jako pacient. Jakým způsobem vás to ovlivnilo, změnilo to váš život?

Musím říci, že poměrně zásadně – mimo jiné i ve volbě povolání. Po mém úrazu a následném dvouměsíčním pobytu v nemocnici, kdy mi končetinu díky komplikacím amputovali v podstatě natrvalo, jsem měl možnost sledovat práci lékaře a chod celého oddělení. Přirozeně jsem totiž chtěl být vojákem z povolání, ale při své hospitalizaci jsem se doslova zamiloval do práce lékaře a to už mi zůstalo. Ale „s vojáky“ jsem si taky užil spoustu legrace. Při studiu, když jsem šel k odvodě už s protézou, stál jsem za stolem a lékař si tehdy vůbec nevšiml, že mám protézu. Takže mně odvedli jako služby schopného a málem jsem skončil také v armádě. Když jsem ale poprvé pochodoval, major na mě křikl: „Chlape, vždyť vy jdete, jak když máte děťnou nohu!“ Když jsem mu řekl, že opravdu mám, myslel si, že si z něho dělám legraci. Dodatečně jsem tedy dostal modrou knížku... 😊

Co považujete za své největší pracovní úspěchy?

První můj úspěch bylo to, že jsem se i přes velmi negativní posudek místní KS pro nevalnou „slávu“ mých rodičů v daném režimu dostal na medicínu. Nikdy jsem netušil, že se stanu přednostou kliniky, jejímž prvním přednostou byl prof. Hněvkovský, kterého jsem si nesmírně vážil a byl jedním z mých, nejen lékařských, ale i lidských a politických vzorů. Když se to stalo, byl jsem také velice šťastný. Nejšťastnější chvíle jsem však zažíval v období, kdy jsem byl primářem v Kolíně. Podařilo se mi tam vybudovat tehdy velmi prestižní oddělení – vynikali jsme v léčení těžkých úrazů, prodlužování končetin a léčení kostních infekcí. Po dvou letech tam jsem se stal krajským odborníkem. Měli jsme tehdy fantastický kolektiv lékařů a sester, na který vždycky rád vzpomínám.

Jste nejen úspěšný lékař, ale také sportovec. Jak se vám povedlo tyto aktivity skloubit dohromady?

Hned po úrazu jsem se snažil znova dělat sport, lyžovat, jezdit na kole. Měl jsem fantastické profesory na gymnáziu, kteří mě normálně zapleťovali do hodin tělocviku. Mohl jsem hrát basket, volejbal. I jako lékař jsem sportoval. Profesor Hněvkovský tehdy organizoval různé skupiny a s jednou takovou jsem se zúčastnil světových her v Německu – skončili jsme ve volejbalu druží. Také jsem chodil plavat. V roce 1970 jsem skončil 4. ve světových hrách. Za 4 roky na to jsem získal stříbrnou a později i zlatou medaili.

Sport mi ale otevřel bránu i do lékařství. Setkával jsem se s ortopedy různých sportovců, a tím jsem se mohl dostávat „ven“ na kliniky, kam bych se jinak nikdy nedostal, což mi pomohlo i v mé budoucí praxi. Tehdy se dostat na zahraniční stáže bylo totiž prakticky nemyslitelné – mohl jsem přivést spoustu dlah, nástrojů, endoprotéz a vycí, které tehdy vůbec nebyly k dostání.

Sportujete dodnes?

Už nemžu, přivodil jsem si volejbalem artrózu pravého kolena. Do ložských Vánoc jsem chodil bez hole, ale teď čím dál častěji musím vzít hůl.

Jak se vlastně člověk dozví, že dostane státní vyznamenání? Překvapilo vás to?

😊 Překvapení to pro mne bylo veliké, nikdy bych to nečekal. Dozvěděl jsem se to tak, že jsem obdržel velmi příjemně napsaný dopis, že manželé Klausovi mi oznamují, že dostanu vyznamenání. Současně tam bylo napsáno, že to nikomu nesmím říct, než se vyřeší všechny náležitosti a schvalování.

Co na vaše ocenění říkají kolegové, rodina?

Rodiče se to samozřejmě líbí, manželka je šťastná, na předání byli oba mí synové s rodinami. Kolegové mé ocenění také přijali velmi vlídně a gratulovali. Nesmírně mne překvapilo a potěšilo obrovské množství dopisů od pacientů.

Píší vám i vaši pacienti?

Víte, už profesor Hněvkovský říkal, že ortopedický pacient, který jednou vkročí na kliniku, zůstane už pacientem na celý život. Dříve jsme byli zvyklí pacienta připravit na operaci, operovat, rehabilitovat. Trávili jsme spolu mnohem více času, poznali se osobně. Dnes je spíše trend tzv. jednodenní chirurgie, dost často je hlavně rehabilitace podceňována. Byl jsem zvyklý, že jsem se staral o celé rodiny, třeba i o 4 generace! Pacienti mi dodnes píší dopisy, zvou mě na svatby, píší, jak studují, nebo že dostudovali, jak se jim daří, to mě vždycky zahřeje u srdce.

Komu byste dal vyznamenání vy osobně a za co?

Poznal jsem celou řadou našich vojáků, kteří byli těžce postižení a třeba mučení – kteří jsou tím zdravotně zdevastováni a pro naši zemi se de facto obětovali. Je řada obyčejných vojáků, kteří bojovali v naší armádě, kteří nedostali ani žádné poděkování, na které si nikdo nevzpomene. Dal bych ho mnohým z nich.

Máte nějaké poselství na závěr?

Přál bych si, aby byla demokracie, klid, mír a spravedlnost. Aby se lidi vzpamatovali a poučili z historie našeho národa – nedokážu absolutně pochopit, jak někdo může být dnes komunistou, a už vůbec nedokážu pochopit, jak někdo může zastávat myšlenky nacismu – to mě přivádí k absolutnímu šílenství.

Děkuji za velmi příjemné povídání!

-md-

Něco málo o medaili 😊

Medaili Za zásluhy uděluje prezident republiky osobám, které se zasloužily o stát nebo územní samosprávný celek v oblasti hospodářské, vedy, techniky, kultury, umění, sportu, výchovy a školství, obrany, bezpečnosti státu a občanů.

Medaile Za zásluhy má tři stupně, z nichž první je nejvyšší. Medaile má průměr 33 mm. Na lícové straně

medaile je symbolické znázornění zásluh o republiku a opis „ZA ZÁSLUHY“. Na rubu je velký státní znak České republiky. I. stupeň medaile je ražen ze stříbra a pozlacen, II. stupeň je ražen ze stříbra a III. stupeň je ražen z bronzu. Medaile se nosí na 38 mm široké žluto-fialovo-žluté náprsní praporečné stuze. Medaile „in natura“ nebo stužka se nosí na levé straně prsou.

URL zdroje (upraveno 7. 2. 2019 - 8:13): <http://www.lf2.cuni.cz/fakulta/clanky/zpravy-a-oznameni/statni-vyznamenani-pro-docenta-smetanu>